

Čejková, Olga

Čaj u Mefista: druhý ročník mezinárodní konference o výzkumu okultismu, Brno, 25.-28. října

Religio. 2025, vol. 33, iss. 1, pp. 117-118

ISSN 1210-3640 (print); ISSN 2336-4475 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/Rel2025-40584>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.82249>

License: [CC BY-NC-ND 4.0 International](#)

Access Date: 02. 07. 2025

Version: 20250626

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Čaj u Mefista: Druhý ročník mezinárodní konference o výzkumu okultismu, Brno, 25. - 28. října 2024

OLGA ČEJKOVÁ

Fakulta filozofická, Univerzita Pardubice, Pardubice, Česko • olga.cejkova@upce.cz
• ORCID 0000-0003-3887-9690

Na konci října 2024 se konala v brněnském Mahenově památníku mezinárodní mezioborová konference Čaj u Mefista¹ věnovaná výzkumu okultismu a alternativní religiozity. Mezi vystupujícími byli odborníci z různých vědeckých disciplín – historie, religionistiky, etnologie, psychologie, antropologie, knihovnictví či přírodních věd. Cílem konference byla prezentace badatelských výsledků, vzájemné předávání zkušeností a diskuse. Konference se konala již podruhé v historické vile, kde žil a tvořil Jiří Mahen. Tato kulturní památka v současnosti slouží jako malé muzeum věnované této významné osobnosti meziválečného kulturního Brna a pobočka městské veřejné knihovny. Netradiční název konference odkazuje na divadelní drama s okultní tematikou *Mefistofeles* (1910), jehož autorem je právě Mahen.

Konference s velkorysou časovou dotací (25. – 28. října 2024) nabídla originální formát, díky kterému se na jednom místě mohli setkat vědci, příslušníci různých náboženských tradic a okultních směrů nebo sběratelé religiózních artefaktů. Vše dotvářely dvě výstavy umělkyní, jejichž díla nesou okultní obsahy. Přístupnost pro mezinárodní publikum zajišťovalo simultánní tlumočení vždy buď do češtiny, nebo angličtiny, dle jazyku příspěvku. Celkově se programu účastnilo 91 osob. Konference byla také živě streamována. Její přenos sledovalo dohromady 2 093 lidí.

Úvodní přednášku v páteční večer pronesl historik a politolog Jan Ševčík, který se věnoval tématu vztahů mezi nacionalistickým, nacistic-

1 „Čaj u Mefista 2 je za námi...“, Čaj u Mefista, 31. ledna, 2025, <https://www.caj-u-mefista.cz/>.

kým a okultním hnutím v letech 1892-1945. Sobotní dopolední blok se pak věnoval tématům, jako je postmoderní hermetismus (David Plass), O.T.O a Theléma (Martin Sarkyr Král). Zajímavá byla přednáška Matouše Mokrého o antinomianistických interpretacích Seta v dílech *Temple of Set* a Kennetha Granta. Výsledky mnohaletého historického výzkumu propojení tajného společenství Asijských bratří s mytologickým indickým bratrstvem Sad Bhaí sdílel Ivo Chmelař. Odpolední blok byl veden v angličtině a věnován zahraničním hostům. Vystoupil zde maďarský historik György E. Szönyi, antropoložka Marion Vrbicky z Vídně s příspěvkem o eleusiniánských mystériích starověkého Řecka, spisovatel a mezinárodně významný svobodný zednář John Meek s příspěvkem „A Holistic Approach to Masonry“ a další. Z nedělních přednášek lze zmínit např. interpretativní příspěvek Jana Krásky „Dětská hra – o hermetické evoluci“ nebo slovenského etnologa zaměřeného na terénní výzkum Tomáše Kubisu, který publikum zpravil o současné okultní scéně na Slovensku a organizaci IVSE. V neděli se psycholožka Lenka Příplatová věnovala interpretaci statistických dat z oblasti klinického výzkumu spánkové paralýzy, politoložka Veronika Šulcová hovořila o náboženské praxi moderního vůdů a došlo i na téma religionistky Olgy Čejkové, která se zde zabývala rituálním prostorem v mystičnosti a jeho transformační funkcí.

Za pozornost stál také doprovodný program konference. Ať už se jednalo o odborně vedené čajové obřady, nebo rituální performance Transmutace vody, kterou předvedla umělkyně Klára Šiška. V prostoru knihovny půjčovny probíhala již zmiňovaná výstava expresivních maleb s okultní tematikou Lenky Jirkové Tábořské (AVU) a schodiště Mahenova památníku bylo místem pro mystické obrazy Šárky Kotáskové.

Na konferenci byla k zakoupení také odborná a pramenná literatura z oblasti okultismu, alternativních spiritualit a jejich studia, která je vydávaná specializovanými nakladatelstvími (Vodnář, Sol Noctis ad.). Hosté si zde mohli navíc pořídit unikátní reprinty tarotových a výkladových karet ze sbírky známého historika a sběratele karet Pavla Langer. U této osobnosti bych se ráda ještě zastavila. Součástí doprovodného programu byla totiž precizně zpracovaná výstava originálů tarotových a výkladových karet z jeho sbírky. V rámci vernisáže také proběhla komentovaná prohlídka s odborným výkladem Pavla Langer, která návštěvníkům poodhalila nečekané historické souvislosti mezi edicemi jednotlivých typů karet a jejich vydavatelů, stejně jako ikonografický vývoj jednotlivých motivů. Součástí výstavy byly také původní a dnes často obtížně dostupné výkladové publikace autorů tarotových systémů, jako byl P. Lasenic, výklad k Rider-Waite tarotu aj.